

Pisarapuuttuminen

- kiusaamisen ja häirinnän ehkäisyyn

Lastenpsykiatri Raisa Cacciatore ja akatemiaturkija Tuija Huuki

Mitä ovat seksuaaliset loukkaukset pienillä?

Pienillä lapsilla häiritsevä tai loukkaava toiminta ei yleensä ole tarkoituksellista. Se on epäreilua vallankäyttöä, mutta usein satunnaista, huomaamatonta ja tiedostamatonta.

Loukkaava toiminta voi olla sanatonta, sanallista tai kehoa koskettavaa.

Toiminta loukkaa jonkun henkistä tai fyysistä koskemattomuutta, arvoa tai joukkoon kuulumisen tunnetta. Toiminta kietoutuu usein leikkiin tai kaveruuteen. Toiminnan kohteena oleva lapsi usein hämmentyy, eikä tiedä mitä sanoisi, miten näyttäisi tunteensa tai vastaisi tekoon. Silloin hän voi esimerkiksi nauraa mukana. Joskus hän jättäytyy yksin, erilleen muista.

Esimerkkejä seksuaalisesti loukkaavasta toiminnasta 3-9 -vuotiailla lapsilla

- Vähätellään toista sukupuolen perusteella.
- Aliarvioidaan ja haukutaan "vääränlaisista" tavoista olla tyttö tai poika.
- Vartaloa, pukeutumista, ulkonäköä tai yksityiselämää koskevat huomautukset.
- Koskettamista, halaamista, pussaamista väkisin.
- Liian lähelle tulemista, "iholla olemista" toisen toiveesta piittaamatta.
- Kaveruuden vähättely, estäminen tai häirintä, kun kaverukset ovat eri sukupuolta.
- Sellaisen toiminnan vähättely, joka ei sovi tiukkoihin, vanhakantaisiin, eri sukupuolille määrättyihin käytössääntöihin tai roolijakoon (esim. kun poika itkee tai pukeutuu "väärään" väriin tai kun tyttö toimii raisulla tavalla).
- Housujen vetäminen alas.
- Kurkkiminen / meneminen vessaan / häirintä ja kiirehtiminen, kun siellä on joku pissalla/ kakalla.
- Uhkaamista, ettei vessahädästä saa kertoa, koska siitä rangaistaan "vessasanojen" puhumisena.
- "Jos et näytä pyllyä/pimppiä/pippeliä, et ole minun kaveri..."
- Nimittelyä esim. homoksi, pissa/kakkapääksi, jne.
- "Nännärit" eli puristetaan nännistä.
- Takapuoleen tai sukuelinalueelle lyöminen, "munille" potkiminen,
- Seksuaalisesti vihjailevat eleet, ilmeet, puheet, kaksimielliset puheet.
- Pornon näyttäminen.

Ehkäise ennalta

Puutu loukkaavaan toimintaan "pisaravaiheessa", eli jo ennen kuin se muuttuu tarkoituksellisesti ja pitkäkestoiseksi kiusaamiseksi. Pisarapuuttumisessa tilanne pysäytetään heti, kun ikävä toiminta huomataan. Tutustu pisarapuuttumiseen!

